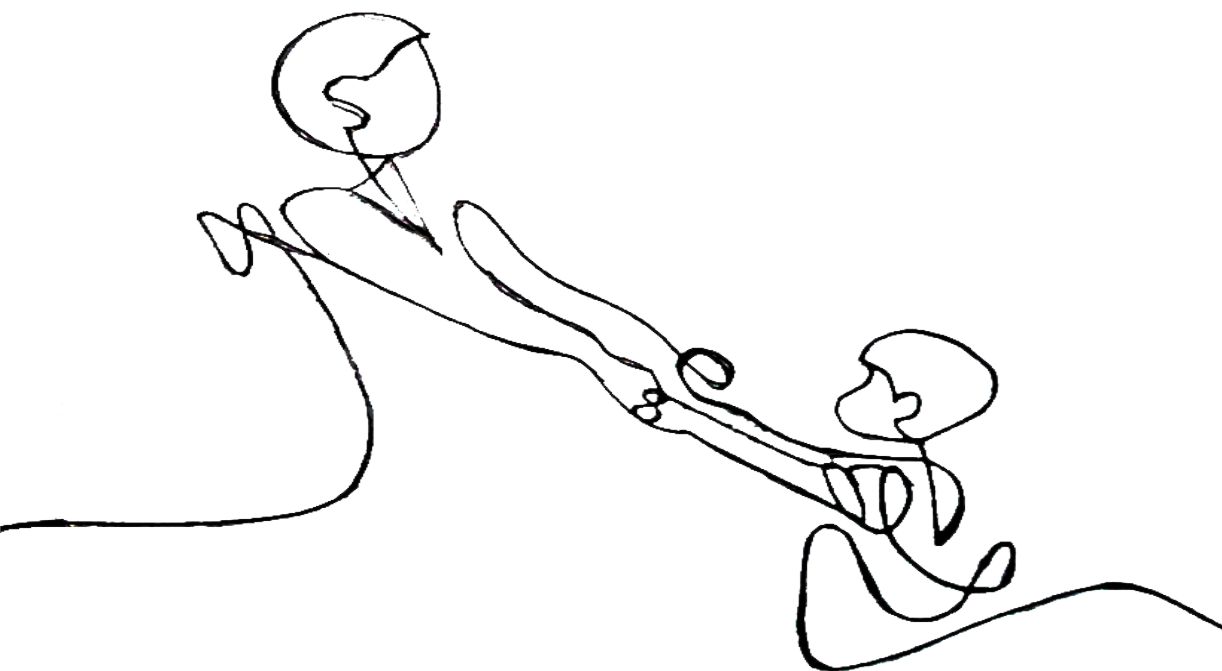

Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Слађана Станковић

МОТОРИЧКИ РАЗВОЈ И ПРЕВЕНТИВНО-КОРЕКТИВНИ РАД СА ДЕЦОМ

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Слађана Станковић

МОТОРИЧКИ РАЗВОЈ
И ПРЕВЕНТИВНО-КОРЕКТИВНИ РАД
СА ДЕЦОМ

Јагодина
2025

Издавач

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу
Милана Мијалковића 14, Јагодина

За издавача

Проф. др Ненад Вуловић

Уредник

Проф. др Александар Игњатовић

Рецензенти

Проф. др Александра Алексић Вељковић
Доц. др Бојан Јоргић

Лектура и коректура

Мср Марија Ђорђевић

Технички уредник

Владан Димитријевић

Дизајн корица

Проф. Слободан Штетић

Штампа

Donat Graf d.o.o.

Београд

Тираж

150

ISBN 978-86-7604-240-1

Наставно-научно веће Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, одобрило је објављивање овог уџбеника одлуком број 01-4229/1 од 15. 11. 2024. године.

© Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

САДРЖАЈ

РЕЧ АУТОРА	7
ДЕТИЊСТВО НЕКАДА И САДА	11
ПРВИ ДЕО	15
МОТОРИЧКИ РАЗВОЈ ДЕЦЕ: КОРАЦИ И ПОДРШКА	15
Моторички развој	19
Законитости моторичког развоја	21
Моторичко учење	24
Моторичке вештине	24
Кораци у моторичком развоју	26
Периодизација дечјег узраста	28
Период новорођенчета, рефлекси и моторне активности	28
Период малог детета	42
Период предшколског детета	46
Природни облици кретања	51
Моторички развој у млађем школском узрасту	68
Моторички развој у старијем школском узрасту	72
Сензитивни периоди за развој моторичких способности	74
Латентне моторичке способности	76
ДРУГИ ДЕО	89
КОРЕНИ ПРИМЕНЕ ПОКРЕТА	89
Вежбање некада и сада	92
Локомоторни систем	94
Корективна гимнастика за децу	101
Постурални статус деце	103
Правилно држање тела	104
Лоше држање тела	107
Узроци лошег држања тела и појаве постуралних поремећаја ..	109
Дијагностика постуралног статуса	109

ТРЕЋИ ДЕО	117
ДЕФОРМИТЕТИ ТЕЛА	117
Грудни кош	118
Деформитети грудног коша	118
Кичмени стуб	122
Деформитети кичменог стуба	123
Деформитети ногу	133
ЗНАЧАЈ СПОРТА И ИГАРА У ПРЕВЕНТИВНО-КОРЕКТИВНОМ РАДУ СА ДЕЦОМ	145
ПРЕПОРУЧЕНА ЛИТЕРАТУРА	151
ПРИЛОГ 1	153
ПРИЛОГ 2	156
НЕКОЛИКО РЕЧИ НА КРАЈУ	169
ИНДЕКС ПОЈМОВА	170
БЕЛЕШКА О АУТОРУ	173

*Мојој Искри која не може и мојој Инес која све може
И мом Бојану без кога ништа не би било могуће*

Хвала вам

РЕЧ АУТОРА

Потреба за писањем оваквог рукописа и спајањем ових целина јавила се из вишегодишњег тренерског рада у синхронном пливању са децом свих узраста (као и са њиховим родитељима) и са студентима (будућим васпитачима и учитељима). Ова два поглавља – моторички развој и превентивно-корективни рад са децом, нераскидиво су повезана и неопходно је да у току моторичког развоја деце на време, кроз физичке активности, игру и спорт, превентивно и корективно делујемо на дечји организам. Од самог рођења у раду са децом је могуће примењивати разне врсте масажа и лаганих вежби које ће омогућити не само здрав развој, већ ће и побољшати везу између родитеља и детета. Неправедно запостављена и у запећак бачена, терапија покретом која од вајкада постоји да би помагала, данас је заборављена и истиснута из употребе од стране разних технологија и медија, седеће културе и напредне цивилизације.

Од самих својих почетака и првих писаних трагова из Кине, давне 2700. п. н. е., лечење покретом имало је за циљ да се покретом терапијски утиче на организам. Људи су примењивали гимнастику, борилачке вештине, на различите начине се довијали да осмисле справе и направе које би користиле за побољшање стања апарата за кретање или целог тела. Од Хипократа и његовог лечења путем тракције, преко Аристотела, Галена, Авицене, Линга и његове модерне медицинске гимнастике, па до најсавременијих изума – међутим, са тим справама и реквизитима у данашње време нема ко да ради. Почевши од предшколског узраста и установа у којима деца бораве, које су, поред родитеља, најзначајнија карика у ланцу очувања и унапређења здравља деце и будућих покољења, преко основне школе у којој је физичка активност потпуно занемарена, средина у којима деца живе, а које не пружају довољно стимулације и могућности да се деца укључују на најбољи могући начин у физичке активности, па до самих родитеља који све више раде, оптерећени су својим проблемима, а све мање времена имају за своје дете и његове потребе – дете је једноставно препуштено само себи, проводи време испред „уређаја за губљење времена” и све је мање активно. Последице тога видљиве су већ на првим систематским прегледима: дете најмлађег узраста већ има лоше држање тела, постуралне поремећаје и хипотонију мишића. Из наведених разлога, ова књига намењена је свима који желе да помогну

деци да израсту у здраве и јаке људе. Могу је користити родитељи и сами са дететом вежбати, и то од рођења па надаље. Може бити од користи васпитачима који са децом проводе велики део дана, на чијим је леђима такође и одговорност за правилан раст и развој детета и обезбеђивање неопходних физичких активности у току дана. Корисна је и учитељима, који нису професори физичког васпитања, нису едуковани за све што би један професор физичког васпитања могао са децом да уради, али примењујући ове вежбе и игре могу превентивно (а по потреби и корективно) деловати на своје ученике. Ово није само књига, ово је средство за садњу корисних информација. Користите је за здравље, јер ће вам дати добре и несебичне савете. Путоказ је за све који се баве децом.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

796.012.1(075.8)

615.825(075.8)

СТАНКОВИЋ, Слађана, 1974-

Моторички развој и превентивно-корективни рад са децом
/ Слађана Станковић. - Јагодина : Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, 2025 (Београд : Donat Graf). - 174 стр. :
илустр. ; 24 cm

Тираж 150. - Белешка о аутору: стр.173-174. - Препоручена
литература уз свако поглавље. - Регистар.

ISBN 978-86-7604-240-1

а) Моторичке способности -- Развој б) Корективна гимнастика

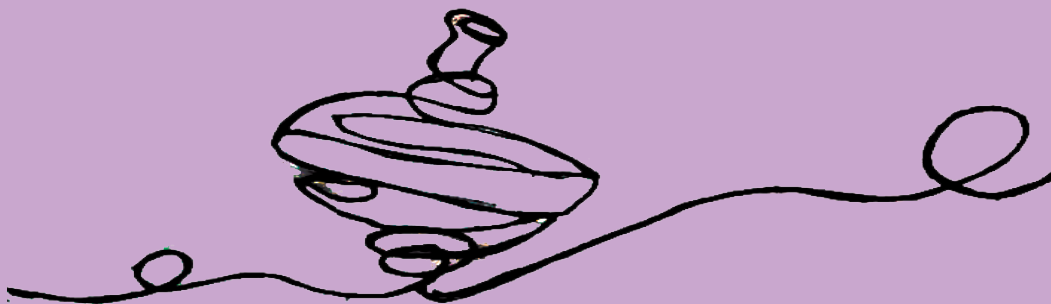
COBISS.SR-ID 164935689

Књига *Моторички развој и превентивно-корективни рад са децом* представља свеобухватан водич кроз фазе моторичког развоја деце, са посебним освртом на превентивне и корективне мере које се могу применити у раду са њима. Она је осмишљена као драгоцен ресурс не само за стручњаке попут васпитача, учитеља и тренера, већ и за родитеље који желе да боље разумеју развојну динамику свог детета и како могу допринети њеном здравом и правилном напретку. Књига није ограничена на актуелни тренутак, већ пружа знања која ће остати релевантна и корисна за генерације које долазе, наглашавајући важност правилног развоја од најранијег узраста.

Проф. др Александра Алексић Вељковић

Уџбеник даје савремена и примењена објашњења моторичког развоја и постуралног статуса деце који је применљив у савременој теорији и пракси. Такође, примери вежби дају могућност коришћења у широкој пракси не само образовном кадру, васпитачима, наставницима разредне наставе, већ и другим стручњацима који се баве праћењем моторичког развоја деце од најмлађег узраста.

Проф. др Бојан Јорџић

ISBN 978-86-7604-240-1

